

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1905. Första Kammaren. N:o 2.

Onsdagen den 18 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 10,30 f. m.

Upplästes en från herr *Leman* inkommen skrift med därvid fogadt läkareintyg af följande lydelse:

Till Första Kammaren.

Under åberopande af innehållet i bilagda läkareintyg, får jag härmed vördsamt anhålla att *tills vidare* vara befriad från deltagande i riksdagsgöromålen.

Göteborg den 15 januari 1905.

Philip Leman.

Att ledamoten af Riksdagens Första Kammare, kommandören m. m. herr fil. doktor *Ph. Leman* i följd af sjukdom är *tills vidare* hindrad deltaga i riksdagsarbetet, intygas på heder och samvete.

Göteborg den 15 januari 1905.

G. Naumann

Med. d:r, öfverläkare.

Den begärda ledigheten blef af kammaren beviljad.

Herr talmannen yttrade, att han och de ledamöter, som fått i uppdrag att jämte honom tillsätta kammarens kansli och vaktbetjäning, ansett nödigt att nu anställdes i kansliet två förste notarier, elfva notarier med skyldighet att vara underkastade den förändring i tjänstgöring, som kunde föranledas däraf, att sekreteraren ägde till sitt biträde vid förandet och uppsättandet af kammarens protokoll använda en af notarierna, vidare en förste kanslist, en registrator och sex kanslister samt såsom betjäning en förste vaktmästare och tretton vaktmästare, då således antalet vaktmästare i förhållande till dem, som varit anställda hos kammaren under 1904 års riksdag, skulle ökas med fyra, hvilken ökning funnits behöffig i följd af anordningarna inom det nya riks-

dagshuset med afseende å såväl lokalerna i allmänhet som särskildt telefonrum, biblioteksrum och åhörareläktare; och hemställde herr talmannen, huruvida kammaren godkände, att nämnda personal nu anställdes hos kammaren.

Härtill svarades ja.

Härefter tillkännagafs, att i kammarens kansli antagits såsom *förste notariier*: kanslisekreteraren C. F. Vougt och revisorn i kungl. statskontoret G. Aman-Nilsson; *notariier*: amanuensen i kungl. landtförsvarsdepartementet friherre O. T. Hermelin, protokollsekreteraren C. A. T. Bergendahl, sekreteraren i kungl. arméförvaltningen A. Göransson, kanslisekreteraren O. L. Rooth, kamreraren i kungl. statskontoret A. Vide, förste aktuarien i kungl. kommerskollegium G. H. Elmqvist, aktuarien i kungl. generalpoststyrelsen A. E. M. Ericsson, biträdande notarien vid Stockholms rådstufvurätt A. Cederborg samt notarien i kungl. järnvägsstyrelsen J. Flodin; *förste kanslist*: revisorn i kungl. domänstyrelsen H. J. Modigh; *registrator*: fortifikationskassören H. F. W. Geete; *kanslister*: vice häradshöfdingen H. af Trolle, registratorn i kungl. styrelsen för postsparbanken B. S. Henning, auditören G. C. A. Lindencrona, kassören i kungl. kommerskollegium G. E. von der Burg, vice auditören E. A. Beskow och e. o. hofrättsnotarien O. af Geijerstam; *förste vaktmästare*: W. Willberg; *vaktmästare*: C. A. Andersson, J. E. Sjöberg, C. A. Lindqvist, C. T. B. Falk, K. Lundberg, J. E. Hellström, G. A. Söderqvist, K. J. G. Karlson, A. G. Pehrson, E. Rönnbom, C. G. F. Collin, K. L. Zöll och C. O. Eriksson.

Herr *vice talmannen* erhöll på begäran ordet och yttrade:

Herr grefve och talman, mina herrar! Jag får vördsamt hemställa, att kammaren behagade besluta, att antalet suppleanter i de ständiga utskotten bestämmes till: i konstitutionsutskottet åtta, i statsutskottet nio, i bevillningsutskottet tio, i bankoutskottet sex och i lagutskottet tio ledamöter från denna kammare.

Denna hemställan bifölls.

Herr talmannen och kammarens ledamöter afgingo kl. 10,50 f. m. till Storkyrkan, där riksdagspredikan hölls af e. o. hofpredikanten doktor E. J. Holmberg. Efter gudstjänstens slut begaf kammaren sig till rikssalen å kungl. slottet, där äfven Andra Kammaren infann sig.

Hans Maj:t Konungen öppnade Riksdagen med det i protokollsbihanget införda tal, hvarefter hans excellens herr statsministern Boström uppläste Kungl. Maj:ts berättelse om hvad i rikets styrelse sedan sista Riksdags sammanträde sig tilldragit.

Herr *talmannen* framträdde därpå och yttrade:

Allernådigste Konung, Eders Majestät!

Eders Maj:t har nyss täckts uttala en välönskan för Riksdagens arbete i det nya riksdagshuset. Djupt tacksam för denna välönskan, beder Första Kammaren Eders Maj:t vara förvissad om att kärlek till Konung och fosterland skall präglå dess verksamhet.

Bland de frågor, som innevarande års Riksdag har att behandla, står helt visst rösträttsfrågan främst. Då denna riksdag är den sista i en valperiod, skulle, om Riksdagens kamrar ej nu enas om ett förslag, som sålunda blifver hvilande, den viktiga frågans afgörande uppskjutas minst tre år. Eders Maj:t kan vara fullt öfvertygad om att Första Kammaren skall egna sitt varma intresse åt åvägabringandet af en snar och god lösning af den svåra frågan.

Ett nära årslångt krig härjar i den yttersta östern, men ännu skönjas inga tecken till en sig närmande fred. Med beundran följa vi den tapperhet och den förmåga af sjelfupoffring, som de båda stridande ländernas söner lagt i dagen, med djupt vemod de lidanden, som äro krigets oundvikliga följeslagare. Fredsvännernas antal ökas alltjämt och i vida kretsar söker man genom skiljedom mellan folken afvända krigets fasor, men ännu är målet ingalunda vunnet. Ännu måste ett folk som vårt, hvars politik är fred och hvars försvarskraft blott afser skydd för freden, hålla lefvande för sig den gamla satsen:

»Vill du hafva fred, så bered dig för kriget!»

Dock häri framträder endast en sida af vårt utvecklingsarbete. Tiden för med sig kraf i olika riktningar. Att tillgodose dem hör Konung och folk till. Djupt kännande betydelsen af deras samarbete, anhåller jag att å Första Kammarens vägnar få inför Eders Maj:t uttala kammarens undersåtliga vördnad, dess varma tillgifvenhet för Konung och konungahus.

Sedan Andra Kammarens talman därpå i denna kammarens namn till Hans Maj:t Konungen framfört Andra Kammarens undersåtliga vördnad, fingo talmännen hvardera mottaga ett exemplar af Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof, hvarefter ceremonien å rikssalen afslutades och Första Kammaren enligt beslut, fattadt före af-tågandet från samlingsrummet, åtskildes vid utgången från kungl. slottet kl. 1,20 e. m.

In fidem

A. v. *Krusenstjerna*.

Torsdagen den 19 januari.

Kammaren sammanträdde kl. 1 e. m.

Herr statsrådet *Westring* aflämnade dels Kungl. Maj:ts nådiga skrifvelse till Riksdagen angående förordnande af en statsrådsledamot att utöfva den befattning med riksdagsärenden, som enligt § 46 riksdagsordningen tillkommer en ledamot af statsrådet, dels ock Kungl. Maj:ts nedannämnda nådiga propositioner till Riksdagen:

1:o angående upplåtande af kronojord för framdragande af vissa elektriska ledningar;

2:o angående en väganläggning inom Norrbottens län mellan Karesuando by i Enontekis socken och gränsen mot Juckasjärvi socken med biväg till Idivuoma gästgifvaregård;

3:o angående beredande af länemedel för fortsatt utveckling af statens telefonväsende i afseende å lokala telefonnät med förbindelseledningar;

4:o angående beviljande af vissa förmåner för enskilda järnvägsanläggningar;

5:o angående upplåtelse till Oxelösund—Flen—Västmanlands järnvägsaktiebolag af mark från kronodomänerna Väderbrunn n:o 1, Lilla eller Tyska Kungsladugården och Stora Kungsladugården i Södermanlands län, samt

6:o angående pension åt affidue stationsmästaren Per Mårtenssons änka och minderårige son.

Företogs val af tre ledamöter för att deltaga i talmansöfverläggningarna; och befunnos, efter valförrättningens slut, därtill hafva blifvit utsedde:

hans excellens friherre von Essen	med 106 röster,
herr Gilljam	» 106 »
friherre Åkerhielm	» 106 »

Företogs val af två ledamöter för att hafva inseende öfver Riksdagens kansli; och befunnos, efter valförrättningens slut, därtill hafva blifvit utsedde:

herr Berg, Gustaf Axel	med 91 röster,
» Anderson, F. A.	» 88 »

Föredrogs och bordlades Kungl. Maj:ts nästlidne dag på rikssalen öfverlämnade nådiga proposition till Riksdagen angående statsverkets tillstånd och behof.

Föredrogs och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts på rikssalen upplästa berättelse om hvad i rikets styrelse sedan sista Riksdags sammanträde sig tilldragit.

Upplästes och lades till handlingarna Kungl. Maj:ts nådiga skrifvelse till Riksdagen med tillkännagifvande, att Kungl. Maj:t i nåder förordnat statsrådet, kommandören med stora korset af kungl. nordstjärneorden m. m. Karl Sigfrid Husberg att under innevarande års riksdag utöfva den befattning med riksdagsärenden, som jämlikt § 46 af riksdagsordningen tillkommer en ledamot af statsrådet; och skulle underrättelse om denna nådiga skrifvelses innehåll genom utdrag af protokollet meddelas vederbörande utskott samt de ledamöter, som hafva inseende öfver Riksdagens kansli.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet de under sammanträdet aflämnade kungl. propositionerna.

Föredrogs och hänvisades till statsutskottet Riksdagens år 1904 församlade revisorers berättelse om granskning af riksgäldskontorets tillstånd och förvaltning.

Föredrogs och hänvisades till bankoutskottet Riksdagens år 1904 församlade revisorers berättelse angående riksbanken.

Herr talmannen förmälde, att han, när kammarens sammanträden i allmänhet icke började tidigare än kl. 11 f. m., ansåge sig böra erinra därom, att det till nästkommande fredag utsatta sammanträdet, i likhet med hvad förut varit brukligt, då val af ledamöter och suppleanter i de ständiga utskotten förrättats, komme att börja kl. 10 f. m.

Justerades sju protokollsutdrag för denna dag.

Kammaren åtskildes kl. 1,31 e. m.

In fidem
A. v. Krusenstjerna.
